

омогућено да (на свом језику) буде саслушан и да се брани. Ова заштита личне слободе подразумева и да свако ужива једнаку заштиту својих права у поступку пред судом или другим државним органима, као и право на жалбу или друго правно средство против одлуке којом је решавано о његовом праву.

У погледу кажњавања, и наш Устав Републике Србије гарантује презумпцију невиности – да нико не може да се сматра кривим док се то не утврди правоснажном судском пресудом а такође и да не може бити кажњен за дело, које, пре него је учињено, није било законом предвиђено као кажњиво дело, нити му се може изрећи казна ако није била предвиђена за то дело. У склопу ових гаранција везаних за суђење и кажњавање, лицу које је неправедно осуђено за дело или је неосновано лишено слободе даје се право на рехабилитацију и накнаду штете. Такође се сваком гарантује да не може поново да буде кажњен за исто дело (*Ne bis in idem*), или за дело за које је против њега поступак правоснажно обустављен или је оптужни акт против њега правоснажно одбијен.

ад) Забрана ропства положаја сличног ропству и принудног рада

У складу са стандардима европских права и слобода (пре свега Повељом о основним правима у Европској унији од 2000. године) наш нови Устав забрањује ропство (мада је оно давно укинуто) јер се оно поново јавља у различитим облицима као што су: трговина људима, принуђивање на рад, сексуално или економско искоришћавање.

ађ) Право на правну личност и држављанство

Поред права на држављанство Устав од 2006. године гарантује и право на правну личности или правну способност са којом пунолетно лице са навршених 18 година може слободно да одлучује о својим правима и обавезама. Као посебну гаранцију држављанству, Устав предвиђа да српски држављанин не може бити претеран, лишен држављанства или права да га промени, док се екстрадиција (изручење) не помиње и изричito не забрањује.

ае) Слобода кретања и настањивања

Ова слобода подразумева право грађанина да се слободно креће и настањује у свим деловима Републике Србије и право да је напусти ако то